

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII Ч. 87. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 17-го квітня 1939. No. 87. Jersey City, N. J., Monday, April 17, 1939. VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016, 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЩЕ ОДНА ВОЄВНИЧА ПРОМОВА РУЗВЕЛТА

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт виголосив ще одну бравурну промову, яка своєю воєвничістю перейшла всі попередні. З нагоди „всеамериканського дня“, в імені американських країн, він сказав, що Злучені Держави всією силою і всіма засобами усі американські краї, положені в західній гемісфері піддержать. „Ми готові“, говорив президент, „зберігати і обороняти всією нашою силою, міряючи її з чужою силою, якби хто хотів підкопувати наші інституції, або загрожував незалежності когонебудь із нашої групи“. Стаючи рішуче в обороні „американського мира“, та „американських інституцій“, президент разом гостро таврував інституції інших народів, а навіть легко натякав, що народи, які мають у себе тотальні устрої, повинні ті устрої по-валити.

ВІДГОМІН ПРОМОВИ РУЗВЕЛТА В КОНГРЕСІ.

ВАШИНГТОН. — На сенаторів і конгресменів промова Рузвельта зробила глибоке враження. Одні похваляють його за те, інші гостро критикують. До тих, що критикували належить сенатор Рейнолдс. Він сказав, що президент втручається у чужі справи. Найбільше замітало було до таких слів президента: „Правдива оборона мира в нашій гемісфері мусить все міститись у надії, що наші братні народи поза океаном зірвуть звязки з тими ідеями, які нашою хутою їх вічно до війни“. „Коли це ще не втручання в чужі справи, то втручання на світі взагалі не було“, говорив Рейнолдс. Над цєю промовою сподіються в конгресі дальшої дискусії.

НІМЦІ ПОСПІШАЮТЬ З ІМПОРТОМ ДО АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК. — До ньюйоркських портів прибувають німецькі кораблі, по берегах наладованих всяким крамом, який, від 22 квітня ц. р. буде обложений на 25% більшим митом. Митну підвишку американські влади наложили на німецькі продукти тоді, коли Німеччина захопила Чехію і Моравію. Перед впровадженням підвишки німецькі компанії хотіли до Америки доставити якнайбільше своїх продуктів.

СТРАЙК НА ЛЕТУНСЬКИХ ЛІНІЯХ.

НЮ ЙОРК. — На східно-американських летунських лініях вибух страйк летунських механіків. Страйкуючі говорять, що у страйку взяло участь від 90 до 100% механіків. Компанія твердить, що з усіх 200 механіків тільки п'ятьдесят взяло участь. Летунська пасажирська комунікація далі відбувається. З Вашингтону до Ньюарку прибула навіть пані Рузвельтова і сказала перед газетарами, що вона не знала, що є страйк, в противний випадку не була б іхала літаком, тільки поїздом.

ПОЛОЖЕННЯ В ВУГІЛЬНОМУ ПРОМИСЛІ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

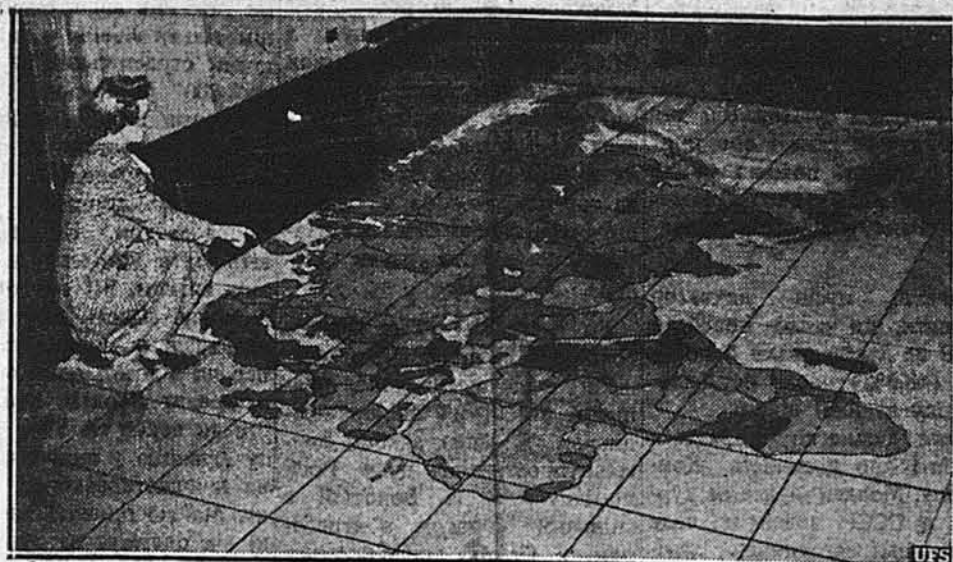
НЮ ЙОРК. — Представники вуглекопів і копалень далі не можуть прийти до порозуміння і згоди в підписанні нового контракту праці. Внаслідок того копальні стоять нечинні, а запаси вугля вичерпуються. З Бофало доносять, що там запаси добивають до кінця, а шпиталі вже знайшлися у критичному положенні. Знову ж з воєнних доків в Кемден, Н. Дж. доносять, що коли зараз не наспіють нові ладунки вугля, то треба буде припинити роботу над трьома воєнними кораблями. Ню Йорк має запасів ще на два тижні.

ЗНОВ ЗАГОВОРІЛИ ПРО ТРЕТЄ КАНДИДУВАННЯ РУЗВЕЛТА.

ВАШИНГТОН. — Політичні кола знов заговорили про можливість третього кандидування теперішнього президента. Заговорили про це у зв'язку з його промовою, яку він виголосив у Мавнт Вернон з нагоди 150 річниці вибору Джорджа Вашингтона на президента. Президент Рузвельт у тій промові сказав, що Вашингтон був би не згодився на другу кандидатуру, якби не поважне тодішнє положення, в якому знаходився тоді край. Обовязки звелили йому покинути вигідне домашнє життя і кандидувати вдруге. З цього деякі політики заключають, що Рузвельт буде кандидувати втретє, бо й нинішнє положення поважне.

ЩО ЗАГРОЖУЄ СВІТОВІ?

НЮ ЛОНДОН (Конетикат). — Відомий англійський філософ, що тепер перебуває в Америці, Берtrand Росел, сказав, що в сучасну пору великою загрозою для людства є... красномовність. А то тому, що при допомозі гарної вимови бесідники так захоплюють людей, що ті не думають над змістом промови, тільки йдуть за почуттям, що його вивирали красномовні бесідники. Супроти цього легко людей зводити на манівці.

КЛОПОТИ ПОЧТИ З ПЕРЕМІНОЮ ГРАНИЦЬ

Через постійні й скорі переміни в постолях держав Старого Світу треба буде здирати підлогу в будинку головної пошти в Вашингтоні, на котрій намальована карта світу з грантових блоків різних кольорів з дорожми границями й золотистими написами. Ця підлога коштувала 20,000 доларів. Але щож інше можна робити?

ДЕБЮТ УКРАЇНСЬКОГО ВІРТУОЗА В ЧЕРНІВЦЯХ.

Сірі будні буковинських українців розяснив ясний промінь, яким був перший самостійний концерт молодого скрипака Ярослава Омельського в Чернівцях 29. січня ц. р. Велику і дуже трудну програму намітив дебютант. Вибрав авторів світової слави і твори, що вимагають величезного вишколення і техніки.

На програму склалися: Тартіні: соната В моль, мінор, Бах: сіциліяна сі престо, Тартіні-Крайслер: варіяції, Бетовен: концерт, Дворжак-Крайслер: славянський танець, Паганіні-Пісхода: сонатина і Сарасате: циганські мелодії.

Особа молодого скрипака і добірна програма стягнули на концерт велику масу публіки української й чужої, що виповнила вщерть велику салью „Народного Дому“. Виступ так настроїв публіку, що після кожної точки не вгадала від оплесків.

Не дивуватися, що українська й чужа червоноцвєтка преса багато уваги присвятили цьому концертові.

Треба вважати це дуже рідким і щасливим випадком, що скрипка, на якій Ярослав Омельський дебютував, є роботи українського майстра Миколи Мельничука.

ВБИВСТВО В ДОБРІВЛЯНАХ.

У Добровлянах, станіславського повіту, відбулася у хаті голови чутальні „Просвіти“, Возного нарада кільканадцятьох місцевих громадян у справі самоуправних виборів. Підчас наради „хтось“ стрілив через вікно до хати й поцілів крісовою кулею учасника наради Василя Затуляка, старшого віком господаря. Тяжко раненого перевезли до лікарні, в Станіславові, де Запухляк помер.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ І КИЇВСКА ОПЕРА НАЗВАНІ ІМЕНЕМ Т. ШЕВЧЕНКА.

Розпорядок Найвищого Совету СССР дотеперішній київський університет св. Володимира буде названий університетом ім. Т. Шевченка. Так само буде називатися київська опера. Київський університет дістав як патрона св. Володимира 14-го червня 1834. року.

НЕ ХОЧУТЬ УНІП

Польський єзуїт кс. Урбан здобувся на відвагу написати, що новий декрет про організацію Православної Церкви в Польщі відбирає всяку можливість вести унійну пропаганду серед православних у Польщі. Він пише:

„Якщо вже не хочеться, чи нема змоги упривілеїти католицизм в ділі ширення його місії на Сході, то годі штучною державною охороною православля внеможливити католицькій церкві її місії. Нехай буде під тим оглядом рівноправність Церкви. Але не буде тієї рівноправності, коли православію дозволиться свободно пропагувати серед католиків будь-який обряд, а одночасно місійну акцію католицької церкви серед православних будеться утруднювати поліційними засобами, або коли православній церкві дається творити у себе нові обряди й будеться ставити під знак запериття легальність східного католицького обряду і ставитиметься його розвиткові штучні забори“.

На ці замітки кс. Урбана злородно вигукую католицький „Дзеннік Польскі“:

„Добре сталося, що декрет робить кінець цій дивовижній і шкідливій аномалії. Польська держава мусить рішуче протиставитися всяким спробам робити нову „унію“, а в практиці анархізувати релігійні відносини в східних воєводствах Польщі“.

В тій самій статті „Дзеннік“ пише виразно, що унія, мовляв, видала націоналістичну українську церкву у львівській та перемиській дієцезіях.

УКРАЇНСЬКІ АВІДИЩІ У ВІДЕСЬКОМУ РАДІО.

Польська преса повідомляє: Характеристичне, що віденське радіо не перестало надавати українських авідій.

ВИСТАВА ЛЕОНАРДА ДА ВІНЧІ.

У половині травня ц. р. у Медіоляні відкриють виставу, посвячену творчості Леонарда да Вінчі. Виставлять багато славіших образів Леонарда да Вінчі, присланих з музеїв цілого світу. Зобразять також технічну діяльність геніяльного предтечі сьогоднішньої техніки.

ВСЕ ЩЕ НЕМА В КРЕМ'ЯНЦІ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТ.

Вже два місяці минуло, як пошта в Крем'янці перестала доручувати передплатникам українську пресу. Серед українського громадянства вже завівся звичай, що коли хто вертається з будь-якої подорожі до Крем'янця, привозить своїм кривим та знайомим замість подарунку кілька останніх чисел української преси, що її після прочитання передають іншим і читаються доти, поки з них можна відчитати букви. Взагалі, така поведінка з українською пресою причинилася до того, що громадяни частіше зустрічаються й шукають для цього всяких нагод та в дружніх розмовах обмінюються думками та вістками, головню на політичні теми. Особливе зацікавлення політикою виявляють селяни, і то не лише молоді.

ТАЙНА ІНДІЙСЬКИХ ФАКІРІВ.

У Лондоні появилася книжка лікаря з Бомбаю, що описує перебіг операції шлуночка факіра, який важко занедужав після своїх виступів. Отож згаданий лікар знайшов у шлунку отого чудотворця кілька ключів, ножів і п'ять тузів гострих жилеток. Факір заявив, що занедужав виключно через свою необережність, занедбуючи засадничі приписи при „споживанні“ різних предметів. Заінтригований лікар попросив ближчого вияснення, й тоді індійський чудотворець згадав, що перед кожним своїм виступом на сцені випивав завжди одну літру води, й тільки після програми. Знов-же-ж третю літру води не перед сном, а рано ковтає 12 метрів стяжки, яка з усіх блоків насмариана арабською гумою, й, коли оту стяжку вхопить за кінець, що завжди придержує зубами, добуває вміст із жолудка усі предмети. Щоб підтвердити правдивість своїх слів, факір продемонстрував цілу програму перед лікарем.

ТРІЯНКИ.

У Чудах, повіт Сарни, Валентина Химчук повинна трійняків, двох хлопчиків і одну дівчинку. Мати й діти почуваються добре.

МАДЯРОН КОМІСАРЕМ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Львів. — „Діло“ подає за часописом „Грватска Стража“, що мадярським державним комісарем у Карпатській Україні іменовано відомого мадярона д-ра Юлія Марину, який зобов'язався перевести „чистку“ серед священників, учителів, урядовців та інших інтелігентів. Часопис подає далі спис імен найвизначніших громадян, між ними і священників, що впали жертвою мадярського дикунства. Комісар переводить завзято мадяризацію. Ніхто не вірить, щоб Карпатська Україна дістала якусь автономію.

ЯК МАДЯРИ ВІВЕЗЛИ ПРЕОСВ. НЯРАДІЯ.

Львів. — „Грватска Стража“ описує дуже докладно, як мадяри змусили Преосв. д-ра Діонізія Нярадія, Апостольського Адміністратора Карпатської України, покинути Карпатську Україну. Мадярські війська ввійшли до Хусту 16. березня і за раз перевели ревізію в бущім помешканні президента о. д-ра Волошина. Трус і слідство переводив майор з агентами поліції. Ап. Делегата покликано ніби на свідка. Пополудні прибув мадярський старшина з двома вояками з найженими багнетами до Преосв. Нярадія і заявив йому, що він інтернований, та що не може ніде рушитись і з ніким розмовляти. Не дозволили йому в неділю відправити богослуження в каплиці, ні вечірні в церкві. І не хотіли видати на письмі ніякої заборони, а тільки заявили, щоб їхав до Будапешту на приказ міністра справедливості. Тому Преосв. Нярадій спротивився. Потім дано йому до відома, що його „просять“ до Будапешту, а також дозволяють правити богослуження, але під строгим доглядом. Відвезено його вкінці під ескортою до Будапешту, де міністер заявив, що він не причасний у цій пригоді та образі чести Преосвященного й Апостольського Делегата. З Будапешту виїхав Преосв. Нярадій до своєї резиденції в Крижевцях, звідки за кілька днів мав виїхати до Риму, щоб здати звідомлення зі своєї праці у Карпатській Україні в характері Апостольського Делегата.

„БОРОНИЛИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ“

ВАРШАВА. — Так відозвалася польська партія соціалістична до польського робітництва у справі Польщі. Прокляттям звизає робітництво святкувати Перший Травень, а Союз Професійних Спілок поручає першого травня працювати, але весь заробіток віддати на фонд оборони Польщі.

БІЛОРУСИНІ ПРО М. ГАЙВОРОНСЬКОГО.

Львів. — „Новий Час“ подає, що в „Беларуські“ м. Летавіс-і з 1938 р. читаємо таку рецензію про нові пісні нашого визначного композитора Гайворонського: „український композитор М. О. Гайворонський опрацював і прислав з Нью Йорку до Вільни для хору Р. Ширми п'ять нових білоруських народних пісень. Стиль і мистецький характер опрацювання цих пісень якнайкраще відповідають духові нашої народної творчості. Зновуж пісні, що їх М. Гайворонський скомпонував на мішаний хор, започаткували новий напрям у білоруській хоровій літературі, напрям свободної творчості. Почато так потрібну працю музичної ілюстрації нашої поезії. Велика подяка й честь славному композиторові. „До цього „Новий Час“ додає: „Композитор М. Гайворонський, відомий заголові автор стрілецьких пісень, тішиться у нас належним признанням і тому з радістю нотуємо голос білоруської преси, як об'яв признання таланту нашого композитора й серед чужих“.

НЕ БАЖАЮТЬ СОБІ ПОМОЧІ СОВЕТІВ.

ВАРШАВА. — Комісар справ заграничних Литвінов запропонував від імені Советів Латвії й Естонії допомогу, якщо б вони були нападнені. Совети заявили, що напад на ці держави був би загрозою безпеки Советів. Та Латвія і Естонія заявили, що собі такої помочі не бажать та не передбачають такої ситуації, щоб на них хтось міг напасти.

ПОЛЬЩА, МАДЯРИНА І РУМУНІЯ.

ВАРШАВА. — Польща заключила з Румунією тісний оборонний союз, очевидно звернений тепер у першу чергу проти Німеччини, але також евентуально і проти Советів. До цього союзу втягають Мадяріну. Але біда в тому, що Мадяріна не є в згоді з Румунією, яка забрала її землі. Польща уживає тепер дипломатичного сприту, щоб погодити своїх „приятелів“.

НІМЕЧЧИНА СКРІПЛОЄ ГРАНИЦЮ.

ВАРШАВА. — Німеччина далі сильно натискає на Польщу дипломатичною дорогою, бажачи дістати Данціг з доброї волі Польщі. Але заразом громадить шораз більші воєнні сили здовж цілої німецько-польської границі.

СВОБОДА ("LIBERTY")

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Продовження числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На шість місяців	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число в п'ятницю (в англійському часті):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На шість місяців	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На шість місяців	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Бок 346, JERSEY CITY, N. J.

СКРІПІМ СЕБЕ САМИХ

Надходять часи, які вимагають від нас сильної постави. Від нас, розуміємо — від української імміграції в Америці. А тої сильної постави потреба на те, щоб допомогти українській справі в Європі політично, а також, щоб не допустити в Америці до того, щоб на випадок війни могла бути паралізована наша акція оборони України. Сильної постави треба і тепер, щоб збивати ту ворожу пропаганду, що не хоче погодитись з тим, що український визвольний рух це рух природний, опертий на природнім праві українського народу на самостійне державне життя.

Та звідки та сильна постава має виходити? Відповідаємо — від нашої імміграції. Але імміграція це фікція, це фраза. Бо дійсність є тільки ті наші люди, що є організовані. Це вони є речники і двигуни українства в Америці. Це їхні вияви — це постава української імміграції в Америці.

Зорганізовані є в — організаціях. Це ясне й кожному зрозуміле. Та коли говорити про те, як яка організація ставиться на практиці до української справи, що вона для неї робить і як їй служить та як її обороняє, то це вже інша справа. І це ми також добре знаємо. Бо як всі ми є українці, але не однаково щодо того, скільки ми Україні даємо, так і всі наші організації є також українські, але не однаково в їхній жертвенності і службі українській справі.

Однак є одна народня установа, яка постійно й систематично дбає про те, щоб вона була записана в історії української імміграції не тільки як найстарша організація, не тільки як та, що давала найбільшу поміч Рідному Краєві, але і як така, що чим довше існує, тим більше робить добра для нашої імміграції в Америці і для справи визволення Рідного Краю. Кожний певно відразу догадається, що цю організацією є наш Український Народний Союз.

В У. Н. Союзі люди свідомі того, що їхня постава заважає, що саме на них глядять не тільки свої, але чужі, а зокрема вороги. У. Н. Союз свідомий цього, а тим самим і своєї відповідальності за те, що діється серед нашої імміграції в Америці. Тим не обмежуючи обов'язків, праці й відповідальності інших організацій. Ми тільки хочемо тим дати до розуміння, що вік організації, її чисельність, її фінансовий стан, її традиції вкладають на неї спеціальні обов'язки особливої відповідальності. А щоб ті обов'язки могли бути як слід виконані, та щоб постава У. Н. Союзу могла бути завжди сильною, треба ту організацію постійно скріпляти і постійно її авторитет збільшати довірою до неї, яке висказується найкраще тим, що приєднується до неї постійно нових членів. Ось це є та вимога, на яку не можна забувати.

О. С.

УПАДОК СССР

Годі інакше назвати ту прострацію, яку нині переходить Сталінський режим, як упадок СССР. Вистарчить прочитати останню промову "коханого вожда народів" і зазніаються з тим, як він заховався під час останньої (чеської) кризи.

Передусім — Сталін мусів дуже "спустити з тону". Вже не було нічого про советські економічні "досягнення". Намаляв — мусів диктатор признати, що капіталістичні країни значно і досі перевищують СССР в своїй продукції і заліза, і сталі і вугілля. Він міг би додати те саме і про продукцію средств повизи — але це було б вже дуже небезпечно з огляду на своїх "коханых..."

Дальше, мусів диктатор признати, що число коней в СССР не дорівнювало й половині (48.9%) числа останнього року великої війни.

Дуже делікатно відзивався Сталін і про діяльність Комінтерну. Мовляв — все це дурниці, а СССР зовсім не веде пропаганди, загранично: "смішно шукати огнищ Комінтерну в пустинях Монголії, або в горах Етіопії чи в дебрях еспанського Мароко".

Мусів диктатор признати й той немилый для себе факт, що європейське робітництво явно відвертається від "московського комунізму". "Треба признати — заявив він, — що буржуазія та її агітатори з робітничий клас потратили в певній мірі затрати душі робітничий клас отрутою сумніву й зневіри". Себто — треба признати, що лайдацька пропаганда Москви вже не стрічає такого послуху, як того хотілося би Кремлеві, і то — навіть серед пролетаріату Європи...

Мусів диктатор признати і те спустошення, якого він допустився у своїй власній партії своєю "чисткою". Сталін признав, що коли підчас передостаннього партійного (XVII-го) з'їзду число комуністів досягло 1,874,488 членів, то тепер це число не перевищує 1,600,000 членів. Іншими словами — жертвою кривавої "чистки" партії впало майже 275,000 членів, з яких ледві чотири тисячі є при житті. Бо диктатор робить свої "чистки" ґрунтовно...

Найцікавіше, що показалося на партійнім зїзді і особливо в промові Сталіна — це його несподіване миролюбство. Не міг він очевидно поминути мовчанкою останніх посуень Гітлера. Та як він реагував на них? Прецінь то-

ді загранична преса трубіла, що Гітлер їде на Україну, що він хоче ось-ось відірвати цю "невіддільну частину СССР" від її метрополії? Якжеж на ці "зазіхання кривавого фашизму" відповів сам Сталін?

Він відповів несподівано. А саме — що всі ці крики про похід Гітлера на Україну — про його наміри розбити імперію большевиків — це все страхи, які видумали західні демократії, щоб розсварити гітлерівську Німеччину з СССР, в той час як... причин до сварки між тими державами поправді нема. Це був верх крутиїства Сталіна. І коли за тим не криється звичайна трусість, то хіба є тільки ще щось гірше: бажання блаґати покійністю ласки Гітлера.

Бо й якжеж? Таж Совети головним своїм ворогом уважали завжди "фірера", фашизм, німецький націонал-соціалізм. А тепер західні держави простягають руку Росії помічну руку в боротьбі з спільним ворогом, з агресором, а Сталін відхрещується від неї... Він не потребує війни, каже, що хоче сидіти тихо...

Більше ще — серед повні правдивих і неправдивих або неперевіраних чуток останнього часу — з'явилася в пресі вістка, що Англія мала запитати Сталіна, чи — в разі німецького нападу на Румунію — прийде їй СССР з допомогою. А Сталін відповів пропозицією, що колиб зайшов такий випадок нападу, то требаб скликати міжнародну конференцію...

Щось "попсувалося в данській державі". Щось не є в порядку в імперії Сталіна, коли чуємо такий мінорний тон, замість колишнього і звичайного на партійних зїздах — тремтадражкого, визнаваючого тону промови диктатора... Признання економічної відсталости Росії... Миротлюбність і страх піднести голос проти Гітлера (нічим бідний Гаха!) — все це свідчить про величезне ослаблення большевицького режиму. В грядучих подіях сталінська Росія гратиме свою роль, але мабуть це буде роль не субєкта, а обєкта історії...

Режим Сталіна явно хилиється до упадку...

ЖЕРТВИ НА РІДНИЙ КРАЙ

посилати на таку адресу:

"ОБ'ЄДНАНЬЕ"

Р. О. Бок 122, CHURCH ST. ANNEX, NEW YORK, N. Y.

В обороні українських політичних в'язнів

В польських соїмі в Варшаві вилгодовив посол Степан Навроцький промову від імені Української Парляментарної Репрезентації, в якій порушив справу того тяжкого положення, в якому знаходяться українські політичні в'язні в Польщі. До цього додамо, що це положення тепер далекого гірше. Тюрми завалені новими в'язнями. Скільки їх, ніхто тепер не знає. Перед двома тижнями арештовано в однім тільки Львові з нагоди якихось студентських нарад коло 200 української молоді, між ними 20 українських студенток. Як відомо в краю не можна перевести ніякої збірки на допомогу українським в'язням. Не можна навіть мати комітету допомоги тим в'язням. Ні навіть контакти в банку. Цілою цією опікою над в'язнями займається тепер як відомо, одна особа — о. пралат Леонтий Куницький, що як парох св. Юра сповняє ту функцію у виді виконання душпастирського обов'язку. Майже однієї жертви, які він одержує на ту допомогу, походить від нас — з Америки. З згаданої вище промови подаємо наступне:

"Політичні в'язні це здебільша молоді люди, що ними кермують не якісь звичайні, матеріальні мотиви чи охота зиску, лише ідеї. Тому не вільно примішувати таких в'язнів в загальних в'язницях разом зі всіми іншими. Політичні в'язні мусять мати в'язницю, де не підлягатимуть до стратифікації впливом звичайних криміналістів, та будуть могли працювати над собою і заспокоювати свої духові потреби. Зокрема маю на думці тих політичних в'язнів, що з мотивів ідейно-національних знайшлися у колізії з кримінальним кодексом. Цей тип політичних в'язнів буде існувати стало і буде повторюватись у державі, як довго національні справи не знайдуть належної полагоди. Політичні в'язні української національності творять поважний відсоток (голос: То не добре). Хоч українська молодь не завжди йде з нами, однаковими шляхами, і часто у своїй праці, але завжди з любові до свого народу, з нами розходиться, однак є вона спільна нам кровю й тілом, і тому її доля мусить бути нам близька. Виступаючи часто, як оборонець в українських політичних процесах, я не раз маю нагоду переконатися, що не тільки при виконуванню кари, але й у слідстві треба звернути на нерідкі випадки, коли цілі групи

української молоді замикають в арештах і по тюрмах, розпочинають проти неї довге слідство то докождження, які — бува — тривають по кілька, а часами навіть по кільканадцять місяців, щоб вкінці припинити слідство проти всіх, або поважної частини запідозрілих з приводу... недостачі будь-яких призначень чи навіть тіні вини. Причиною тих усіх надзвичайно прикривих випадків, що морально і матеріально зруйнували вже неодну українську людину, є, на мою думку, постановою 20 статті приписів до кодексу карного поступування, що дозволяє прокураторові вживати державної поліції також у слідстві в справах проти запідозрілих у політичному злочині. Не можна на пристати на те, щоб у політичних справах, де той, що веде слідство, повинен перевищити інтелектом того, якого запідозрюють, не стояти на висоті завдання. А таке в практиці трапляється майже з правилами. Кожного політично підозрілого повинен негайно після задержання переслухати не поліціант, але владистий прокуратор. Щойно тоді, коли прокуратор знайде вистарчаючу підставу, щоб розпочати докождження, можна передати справу державній поліції і то разом зі стислими директивами, а не так, як дотепер, що біа якесь, найчастіше видумане, повідомлення до поліції ведуть слідство і то у самій поліції, та лише час до часу показують його висліди прокураторові.

"Треба увести до слідства методи, давно вже прийняті на заході, а саме: допустити до нього оборону з вибору, що уменшить само слідство і запевнить бодай примітивні права обвинуваченим. Слушність того постулату підкреслює те, що запідозрілий за політичний злочин найчастіше мусить боротися з конфіденцією, що безпідставним наклепом, або навіть із тим, що його "злочинну" діяльність сполучує з легальною діяльністю, яку у багатьох випадках використовують як доказ злочину.

Дотепер було так, що суди видавали засуд і більш засудженим не цікавився. Домогаємося, щоб судову апеляцію розглядали також і на тюрменіцтво. На доказ слушности цих спостережень можна навести безліч фактів з меморіалів, дорученого о. пралатом Куницьким, опікуном українських політичних в'язнів, міністрові справедливости підчас його недавньої авдієнції у віце-міністра Криховського. Як виходить з меморіалу, адміністрація трактує українських в'язнів за громадян вже не другої, але щонайменше третьої категорії. У Вронках у права в'язниці не дозволяє поручувати українські приватні листи, не дає читати українських книжок і газет. В Короніві не приймають живностевих пачок, коли їх частинно адресують в українській мові. В Равічу не допускають українських газет, а команда в'язниці не повідомляла священника-капелана про смерть в'язня Михайла Гордольського, що помер 9 червня 1938 р. (Переривання на польських лавах). Від в'язнів, що перебувають у Серадзі, протягом 7 місяців родина не одержує ніяких листів. Багато гірше діється у менших в'язницях при окружних судах та в арештах городських судів. Бувають випадки просто зольогічної ненавісти супроти українських політичних в'язнів. Їх б'ють і шиканують за те лише, що промовляють до тюремного персоналу по українськи. Від-

ЯКБИ ТАК УКРАЇНЦІ РОБИЛИ...

Багато з нас думають про хінців, що це дуже останній нарід, який остав щонайменше яких сто літ позаду поступового світа. Чи воно так справді є, нехай послужить отсе звітлення преси з Тім-мінс, Онт.

Прийшли 75 із сотні китаїських жителів міста Тім-мінс зібраних в неділю, 26-го березня, щоб засудити одного члена хінської колонії, який відмовився дати пожертву в користь своїх терплячих земляків у Китаю. У висліді "суду" обвинувачений Вун Фой, що працює як кухар в реставрації, засуджений на 50 доларів кари, яку негайно заплавав, а крім того зобов'язав його сумлінно платити тиждень дати на фонд допомоги, яким є оподатковані усі китаїці в Канаді.

Цікавий був цей "суд" китаїців. Майже всі хінці зібраних у своїй квартирі, щоб вислухати акту обвинувачення проти Фоя, який відмовився купити бонд побіди і себе оподаткувати, як це зробили усі китаїці Тіммінс. Підсудний не явився перед раду дев'яток судів товариства. Тоді обрали двох членів "поліціанів", котрі вислали негайно таксікою до Савт Поркюпайн, притягнули Фоя за вуха перед "суд". За пів години своєю спонтанічній "злочинність" перед трибуналом своїх земляків, і признаючись до вини та пояснюючи свою помилку, віддав себе на ласку суду. "Суд" тимчасом почав розмишляти над висотою кари: одні члени трибуналу домагалися знеславлення для Фоя, тим, що йому причеплять афіш із написом "дезертир" і так обведеться його по всіх вулицях міста; другі судді уважали, що грошева кара буде вистарчати. Так і вирішено. До 50-доларової кари був доданий кошт привезення його на "суд" таксікою. Крім того Фой мусить покрити ще й кошти оголошення у хінському щоденнику, у якому він є змушений помістити аполгоїю за свій проступок.

Члени стоваришення пояснили пресі, що мала горстка китаїців у Тіммінс висилає до Китаю тисячу доларів кожного місяця на допомогу. В Тіммінс мешкає 100 китаїців і пересічне оподаткування випадає 10 доларів на одного. Гроші висилають через Китай-банк в Нью Йорку і китаїський уряд дає посвідку на кожний одержаний цент.

Якби так українці в той спосіб збирали пожертви на Україну, то нині українська справа стоялаб зовсім інакше. — ("Канадійський Фармер").

ХТО ПОПИРАЄ БИЗНЕСИ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В "СВОБОДІ", ТОЙ ПОПИРАЄ "СВОБОДУ".

мовляють їхнім родинам відвідати і то по кілька місяців тільки за те, що свої проханні складала в українській мові. Ці всі випадки, що їх треба якнайгостріше п'ятувати, починають переходити в систему. Тому вважаю, пане міністре справедливости, що всі ці випадки треба розслідити, винних покарати (голоси: ви самі не допускайте до злочину...), бо це не тільки кривда поодиноким людям, не лише образа гідності українського суспільства, але не приносить чести також і самому польському тюремництву".

Микола Костомарів.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА
В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

Частина друга.

А мені то як? Чи мені потрібна посілість? Най до чорта продай! Правду говорив Девлет-Грей. У кримського хана я би ніяк не лишився, хоч би він мене золотом обсилав, але як це зробити? Настю треба висвободити; поїду в посілість, коли вона там, візьму її та втечу з нею на Україну. Ханських грошей вистане на наше життя!

Так роздумував Кудеяр. В дальній своїй дорозі вів він в Пузаський ліс, широкий і густий, переважно дубовий. Вітри кружили над головами ідучих, наполоханих присутністю людей. Виття звірів доносилося зі всіх сторін. Минуві верхи Сєйми, Оскода, виїхали знов на поле і добилися річки Тима. Муравський шлях ішов долиною, то прибилися до неї, то віддалялися від неї рівнобіжно з річкою Шенюю. Так вкінці прибув Кудеяр з товаришами до ріки Бистрої Сосни. В тім місці, де кілька літ пізніше стало місто Ливни. Кудеяр побачив велику станицю; замість куренів побудовані були хати, а потреба оборони приневолила станичників обкопати свою оселю ровом і обставити частоколом. Звідси висилали станичники чати за татарськими нападами і за місцевими опришками.

ся з кримським послом, котрий з татарами мав їхати прямо в Москву, а сам намовив одного станичника, щоби проводив його до Білева.

— Та як ми дістанемося до Білева? — говорив станичник дорогою. — Під Білевом розвелась шайка розбішак. Намісник Постошков послав об'яву на них; але у воеводів не багато людей, дітей боярських не збереш, бо одні в Москві на опричнині у государя, а других вислав цар на війну з німцями. Атаманом у розбішак — Окулка Семенов, з білевських дітей боярських, той сам, що то його государ велів прогнати з Білева, а він, Окулка, оперся государеві, зібрав ватагу з мужиків та всяких бігців; до нього пристав другий атаман, новохрещений Урман, а хрещене ім'я його Іван, також з боярських дітей білевських, а цей Урман, кажуть, не простий чоловік, знає несамошиті річі.

Імена Окула і Урмана поразили Кудеяра: першого він дуже мало знав, бо лиш собі пригадав, що так називали одного з боярських дітей, котрих він привів над Псєболом до Данила Адашева; другий же, після його гадки, не хто ін-

ший, тільки той самий хрещений татарин, котрий плив з ним по Дніпру до Іслам-Кермея і радив вертатися та не довіряти намовам Атанаса Івановича. "Вони пізнають мене", думав Кудеяр, "і ледви чи будуть заціпати, а коли не так, то чейже у мене сила не пропаде".

Ворушений страхом і надіями, Кудеяр гнав коні, не даючи їм довгих відпочинків. Вже недалеко було до Білева. Кудеяр хотів його минути і просто їхати у свою посілість. Тимчасом сонце клонилось до заходу, подорожні доїздили на край ліса.

Нам говорив провідник, ліпше було би за дня переїхати ліс, бо тут розбішак роблять засідки.

На краю ліса стояла хата з в'язанкою. Вивішено жердка з в'язанкою, сіна вказувала на заїздний дім; тут велика болховська дорога, ведуча до литовської границі, сходилася з новосільською, по котрій минувши Новосіль, їхав Кудеяр. Коні було дуже потомлені. Кудеяр заїхав до заїзду.

Ввійшовши до хати і помітивши, як слід, образам, Кудеяр розглянувся довкола і побачив приземистого госпо-

даря, з лукавими, косими очима, та худощаву, низеньку постаттю, а в кути під образами уявляв двоє людей, одитих в однакові чорні свити: один з них був рудий, високий, подовгастого лиця, з великою бородою, а другий — присадкуватий, смуглий, коротко обстрижений, з чотирограним лицем, вузькими очима і клочковатою бородою. Кудеяр пізнав в тім другім Урмана.

І Урман відразу пізнав Кудеяра. Оба дивились кілька хвилин один на другого з питаючим виразом лиця. Вкінці Кудеяр промовив до Урмана по татарськи.

Відтак пояснив Урман своему товаришеві по руски: — це наш давний добрий приятель. Коли пам'ятаєш, то цей, що то проводив нами, коли ми ходили з Адашевим на Дніпро. Тоді турки хопили його підступно, а тепер як бачиш він на волі.

Окул недобірково поглянув на Кудеяра. Кудеяр зачав розмовляти з Урманом по руски, розповідаючи свою долю. Окул прислухувався з увагою, але все ще поглядав на Кудеяра скося.

(Далі буде)

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

НІ В КУТ, НІ В ДВЕРІ.

Вінстон Черчил, один з визначних англійських політиків, подав ньюйорському щоденникові „Геральд Требюн“ свої думки про питання: чи Італія піде на випадок війни з Німеччиною? Це питання нині займає весь світ.

Черчил висказує думку, що Німеччина зовсім не може бути певною італійського союзника. Мовляв, своєю участю по боці Німеччини Італія виставляла би на велику небезпеку з боку ворогів Німеччини підчас війни, а по війні, на випадок, якби Німеччина навтіла виграла, Італія була би в великій небезпечі з боку Німеччини, котра мала би таку силу, що не потребувала би оглядатися на волю Італії.

Що це не виключене, знаємо з першої світової війни, в якій Італія пішла проти централістичних держав, не дивлячись на те, що вона належала до союзу централістичних держав.

НА ДВОЕ БАБА ВОРОЖИЛА.

Після московського кореспондента „Нью Йорк Таймсу“ Дюренті, що в Москві ходять чутки про те, що Росія дала балтійським державам (Литві, Латвії й Естонії) такі гарантії, як Англія дала Румунії, Польщі й Греції.

Він каже: „Я в це не вірю, але припускаю, що це може бути правда, бо нині все, хоч як безглуздо, може легко показатися правдивим“. І він бачить аргументи проти цього припущення лише в Росії. Нібито Росія не мала би такого великого інтересу об'єднати охорону малих балтійських держав.

Та цей аргумент відноситься лише до справжньої оборони, але не до об'єднання оборони. Боронити може бути — важко, але об'єднати боронити — легко. Так само легко об'єднати боронити, а коли прийде виконати об'єднання, відмовитися від оборони.

ГАДИЮЧИЙ ДАРУНОК.

Якщо Росія не дасть гарантії балтійським державам о боронити їх на випадок нападу на них, то причина цього не тому, що Росія не хоче давати такої гарантії, але певно тому, що ці балтійські держави не хочуть від Росії такої гарантії.

Вони знають, чим така гарантія пахне. На випадок нападу на них, буде сумнівно, чи Росія піде їм помагати. Дуже можливо, що вони будуть полишені на власні сили мититися з багато сильнішим ворогом. Не виключене навіть, що та сама Росія, одним боком об'єднуючи їм оборону, на другий бік буде тихцем умовлятися з Німеччиною за поділ союзника.

На випадок, якби Росія дала допомогу і якби ця допомога була успішною, то Росія набрала би в малих балтійських державах такого великого значіння й впливу, що балтійські держави просто перестали би існувати. Отже, думають вони собі: чи варто вдаватися в союз з Росією, вести війну й втратити самостійність на користь Росії? Чи не краще вже втратити самостійність відразу, не наражаючись на коштовні союзи й страшну війну?

Питання, які стоять перед балтійськими державами, зовсім подібні до тих питань, які стоять перед Італією. Виходить у них з союзником іноді більший клопіт, як з ворогом. Просто як у деяких родичів з дитиною: ні дома не лишай, ні в гості не бери.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Концерт М. Голинського.

В неділю, дня 9. квітня відбувся в Дітройті в Масонік Темпл другий з ряду концертів нашого славного оперового мистця п. Михайла Голинського.

Українська громада в Дітройті мала вже нагоду чути різних мистців, чужих і своїх, але ще не чула такого тенора. Дітройтська громада гордиться тепер своїм славним мистцем й перед чужинцями. Вона відчула, що п. Голинський пригорнув нашу пісню до своєї душі й звеличує її на чужині й тим самим підносить славу українського мистецтва.

Радимо з цього, що хоч в яких жахливих обставинах живе українська нація, то проте видає з помірних своїх синів таких славних мистців як п. Голинський, котрі дорівнюють на полі мистецтва найкращим силам великих і вільних народів.

Співав п. Голинський так, як співає великий оперовий співак світової слави. На сцені виглядав як герой української пісні.

Своїм сильним, дзвінким та драматичним тенором заволював публіку до цієї міри, що заспівувала його грімними олімпіадами. Його вміння володіти голосовою скалею чарувало слухачів. Рідна пісня була піднесена ним до вершків надзвичайної краси.

Коли відспівав наш мистець „Ой козаче мій“, то одержав за це ціле море бурливих оплесків, а в додатку дві надзвичайно гарні китиці квітів.

На даліше домагання публіки, в котрій були не лише свої, а також американці, п. Голинський повторив стану „Милий друже мій“, за котру знову одержав китицю гарних квітів.

При кінці п. Голинський відспівав ще кілька історичних пісень, якими зробив велике враження на слухачів. Глибоко вжились ці пісні в серця слухачів і вони ніколи цей концерт не забудуть.

Крім українських пісень п. Голинський відспівав ще дві арії з італійських опер, в яких виявив знамениту техніку оперового співака.

Вокальна техніка п. Голинського є дуже добра. Тони видає дуже легко, чисто, гладко, без ніяких напружень.

Не можна було завважити тих прикрих напружень, від найнищих до найвищих тонів, які можна завважити часами і в артистів світової оперової слави.

Тільки завважу, що фортепіановий супровід не був дуже добрий. Відчувався брак трохи сильнішого, драматичнішого і чуйнішого супроводу. Хоч акомпанімент в деяких піснях є дуже скромний, то проте була нагода його виявити в мецо-фортепіані й фортепіані, а це було драматичніше, а концерт був би вилас ще гарніше.

Пан Голинський являється під теперішню пору найбільшим українським тенором й оперовим артистом. Хайже лунає його українська пісня по всьому світі.

Слава нашому мистцеві п. Голинському!

Д-р Михайло Качмар.

БОСТОН, МАСС.

Не розпачайло, а прашаймо.

Наша бостонська націоналістична громада високо цінить героїську поставу наших карпатських січовиків, що так беззастережно віддали себе на вівтар українського народу. Ми всі невимовно горді на те, що наш нарід видав до себе таких героїв.

Заразом дивне почуття виходить на нас нагадку про наших „братів“ чехів, тих, що довгими роками гнобили український нарід, відмовляли йому прав, не дали йому узброїтись ні духово ні матеріально, а накінець так соромно піддалися перед своїми націоналістичними ворогами. Українська кривда пімстилась на них. Вони вміли бути „важними“ проти слабої Карпатської України, але в обличчя сильнішого ворога показалися боягузами.

Зате ми, українці, хоч і втратили свою маленьку державу, але не втратили національної честі. А як довго нарід не загубив своєї честі, так довго він може сподіватись кожної принагідної хвили, що йому принесе волю. І ми маємо ту віру, що воля для нас ще поверне і на всіх українських землях замахе український прапор.

В часі трагічних хвилин на Карпатській Україні наша громада не лиш плакала, але й працювала. Робила те, що було в її силі, щоб розкрити перед світом бандитів-нацистів. Цілий великий тиждень висів на нашій укр. прав. церкві великий напис, обведений чорною краскою на знак жалоби, який говорив про дикунства мадярів. Цей напис був в англійській мові й уложа його панна А. Чопик, а намалював місцевий артист Я. Яворівський. Притім трудилась також члени ОДВУ та наш місцевий парох о. В. Касків. Американці, переходячі й переїжджаючі попри нашу церкву зупинялись і читали цей напис. Багато журналістів приїздили до о. Касківа за інструкціями. Деякі з них удавались до церкви і брали зникми з напису. Ось так ми робили те, що могли, щоб розкрити цей дикий мадярський злочин.

Та на тім наша робота не кінчилась. Щоб допомогти нещасним калікам з цієї війни у права ОДВУ в порозумінні з.

о. Касківим рішила знов перевести на Великдень збірку. Цього року на Великдень церква була переповнена вщерть. О. Касків виголосив відповідну проповідь про рідний край, в якій змалював те, що діялось на Карпатській Україні. Люди залились ревними слюзами. Описав переведено збірку, яка принесла \$29. Зложили по \$1: І. Чопик, Д. Бортник, І. Волошук, С. Чопик, З. Рак, Юстина Чопик; решта дрібними. Того дня на весілля в Андрія Кутного, що женив свого сина, на руки Н. Давискиби зложили по \$1: Г. Костельський, С. Сухицький, М. Волошин. Разом \$32. Цю суму пересилається через Об'єднання на ранених і втікачів з Карпатської України.

Н. Давискиба.

ЗІР І ХВОРОБА ОЧЕЙ.

Людський зір з поступом років відходить даліше і даліше так, що в деяких, що з близька вони такі вже нічого не бачуть. Впродовж цього поступового віддаляння зору, очі зазнають недуг, котрі треба лікувати медичною. Всі очні недуги треба усунути до того часу, поки зір очей можна поліпшати окулярами. Окуляри підібрані на очі в хворому стані після усунення недуги вже стають нездатні для зору. Значить, треба наперед усунути очні недуги, а щойно потім закладати окуляри.

Д-р Сухомлин.

ВИСЕЛИЛИ ІГУМЕНА ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ.

На приказ адміністраційної влади виїхав з Станіславова о. А. Бульс, ігумен монастиря оо. Редemptористів. До Галичини о. А. Бульс приїхав з Бельгії 1924 р. і працював у гімназії у Збоїсках, описав був магістром новітню в Голоську Великим і вкінці ігуменом монастиря оо. Редemptористів у Станіславові.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UKRAINE PROBLEM VEXES RUSSIANS

(By a Writer of High Official Position Abroad.)

Too often stories of the Ukraine assume a simple entity which does not exist. The Russian Ukraine was never psychologically subdued by the old government of the czars, and it is still the only part of Russia where independence of mind is to be found. Nominally Russia is a federation between (1) a vast republic in the north stretching from the Baltic to the Pacific, but divided into administrative units; (2) the Ukraine—itsself a kind of federation—and accounting for about 25 per cent or 30 per cent of the people and wealth of Russia (as compared with over 60 per cent in the Northern Republic); and (3) rather less than a dozen small republics, „autonomous“ units, etc., totalling all together only about 10 or 12 per cent of the Soviet population. Obviously that is so unwieldy a „federation“ and so dominated by two partners that the real test of cohesion must lie in the possibility of keeping the Ukraine contented or cowed. It is the latter policy which has been followed, the federal instruments being the N. K. V. D. (secret police), the army and the Communist party. The last has lost most of its power and become, as one shrewd observer puts it, „a mere publicity organization designed to sell the Stalin regime to the workers.“

The army of Russia as a whole is 50 per cent Ukrainian and the Western Army about 70 per cent Ukrainian, and in the last resort the N. K. V. D. must depend on the support of the army. Every prominent Ukrainian leader who has shown too much independence has been „liquidated“ but new leaders continue to come forward and all are awkwardly independent and outspoken. Lately the strain of N. K. V. D. control has increased, but the Kremlin is more than uneasy and has promised that purges shall now cease and that there shall be freedom of speech within the Communist party. These form a significant offer, pointing to grave alarm, although it is possible that the free speech gesture is only a trap to catch the leaders of revolt.

Police Vigilant

Upon all this has impinged the tremendous influence of Munich and the enhancement of German prestige through the Czechoslovakia and Rumania coups—reviving memories of the „liberation“ of the Ukraine by Germany in the last phase of the Great War—and also rumors of the threat to Russia from the growing power of Japan. Moreover, the Stalin regime concentrates on armament production and on the growing necessities in the way of food. The result is that there is insincerity of other foods—e. g., of vegetables; of warm clothing, which is really a necessity in Russia; and of housing. All this makes for dissatisfaction, which is kept in bounds only by the ubiquitous vigilance of the secret police. Meanwhile the foolish policy of the Polish government in regard to the Orthodox church has exasperated Ukrainian national feeling among the 6,000,000 Ukrainians in the south-eastern quarter of Poland. Their common Ukrainian danger tends to draw the Russian and Polish governments together, but the latter is still more frightened of the spreading Reich and has recently given Germany some kind of undertaking which has caused Germany to soft-pedal the Ukrainian note for the present. The matter is complicated by the facts that the Russian and Polish Ukrainians do not see eye to eye on all things, especially religion, and have sometimes even been described as anti-pathetic; but Germany is really more concerned with Rumanian oil than with anything else in the region; that both Russian and Polish Ukrainians have poor leaders, are not organized and lack cohesion.

Carpatho-Ukraine, recently annexed by Hungary, is very backward and inarticulate and not really good soil in which to plant the seed of a big revolution which if successful would draw all Ukraina under one government and so add a formidable state of over 40,000,000 to the European family of nations.

The part of the Ukraine which is in Bessarabia (in Rumania) is one of Germany's potential corridors to the Black Sea, but if Germany attacks Rumania at all she might as well aim at the oil wells. Also the Bessarabian Ukrainians are poor and backward.

If the German view is right (as seems probable) that the increasing tension in the Ukraine will cause it to split off from Russia some time this year, it would be madness for Germany to try to make it go off at half-cock now. When the Russian Ukraine does separate it will be the ideal nucleus for attracting the other three Ukraines if Germany then still wants them to join with the Russian one. But it is possible that when, if ever, the Russian Ukraine rebels, Germany will wish to prevent it from becoming too strong. She may then want to play off Poland against it. It also seems probable that Germany may get more control of a Ukraine which rebels in 1940 than of a rebelling Ukraine now—owing to the fact that Germany will have a far greater position throughout the Balkans and Eastern Europe in 1940 and can insist on placing Ukraina in the position of a country like Egypt but with more economic control than Britain exercises there. In any case Germany's policy (including her Polish policy) has led her to postpone definite action in the Ukraine.

(New Britain Daily Herald, Saturday, April 8, 1939.)

Пан дому.

Чоловік до жінки: — Не гнівайся, моя кохана, що я розгніваю тебе, але я заложився з своїм сусідом за стіною. Я маю йому дати до каз, що я є тут паном дому...

НОВІ НОТИ З КРАЮ

УВАГА: З деяких пісень, тут проголошених, маємо лише кілька примірників. Тому, хто перший замовить, той перший їх дістане. Деякі з тих пісень вже зовсім вичерпані і не знати, чи буде другий наклад. Отже радимо їх скоро замовляти. Цих пісень не будемо вимінювати. Надіслати мусить бути прислана разом із замовленням.

ЕДНАРИМОСЬ ДІТИ УКРАЇНИ	1. Омельського, на міш. хор	\$ 25
ЗАПОВІТ Т. ШЕВЧЕНКА: Як умру то поховайте, на міш. хор. 1. Омельського		\$ 20
СУХАЯ ВЕРБА, СУХАЯ ВЕРБА, народна пісня з Поділля, на міш. хор. аранж. Г. Луків		\$ 25
САЛОК ВИШНЕВИЙ, слова Шевченка, муз. Вахнянина, на мішаний хор		\$ 25
МИНУЛОСЯ КОХАННЯ	1. Коломийки на мішаний хор.	\$ 20
ТЕЧЕ ВОДА ІЗ ГОРОДА	1. Омельського	\$ 30
ВІЗАНКА ГАГІЛОК, на мішаний хор Г. Луків		\$ 30
НАРОДНІ ПІСНІ, записані в Добровлянці, біля Залішків, на мішаний хор, Я. Смеречанський		\$ 30
1. Ой Гаю, Мій Гаю	2. Нема Мого Мудрого	
3. Ой, Вийду я на Ставочок		
ОЙ ТАМ В ГАЮ ПРИ ДУНАЮ, народна пісня з Буковини		\$ 40
НА ЦЮ Я ТЕБЕ ПОЛЮБИЛА, народна пісня з Волині		\$ 40
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, на міш. хор. Г. Луків		\$ 50
1. Ой, Зійди, Зійди	3. Гей, як вийду я	
2. Сумно мені, Сумно	4. Козарики Чуприки	
5. Ой, колись я була знала		
НАША СЛАВНА УКРАЇНА, слова В. Самійленка, музика В. Кудрика		\$ 15
ВЕСНІВКА, слова М. Шашкевича, музика В. Матюка, на міш. хор аранжував М. Колесса		\$ 25
НАРОДНІ ПІСНІ, на міш. хор. Я. Смеречанський з репертуару УСС		\$ 40
1. Гей, там у полі	3. Бистра Вода	
2. Пасла дівка Лебеді	4. Готуй мені зброю	
БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ТВОРЧЕ ВСЕСИЛЬНИЙ, молитва за Україну на міш. хор. і дитячий хор		\$ 25
ЗАСЯЛО СОНЦЕ ЗОЛОТЕ, на міш. хор. І. Недільського		\$ 40
ВІЗАНКА СТРЕЛЬЦЬКИХ ПІСЕНЬ, на міш. хор. аранж. о. М. Вітошинський		\$ 50
ВЕРХОВИНО, ТИ СВІТКУ НАШ, на міш. хор. аранж. о. М. Вітошинський		\$ 50
ПАНАХИДА, збірка пісень похоронних на міш. хор. В. Безкорований		\$ 1.00
ЕДНАРИМОСЯ (Розвивайся ти високий дубе) В. Безкорований, кантата до слів І. Франка, на міш. хор у супроводі фортепіано		\$ 1.00
КОЛОМИЙКИ, на мішаний хор, М. Лисенко		\$ 70
ВОЛИНСЬКІ УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, на міш. хор. аранжував М. Тележинський		\$ 1.50
1. Ой, чий це воли	6. Ой, вітер не дише	
2. Через Дунай кладочка	7. Біда моя головонько	
3. Ой, панаж бо я, пана	8. Ой, ти знай, на що брав	
4. Гей, шалі воли із гори	9. Мішаночку	
5. Кучерявий Марку, пось маю казати	10. Ой, йду, йду, йду	
11. Небо і земля і Видить Бог		
КОЛЯДИ, на мішаний хор, Я. Ярославенка		\$ 80
КОЛЯДИ, на мішаний хор, В. Безкорований		\$ 1.00
ПОВНА СЛУЖБА БОЖА, на три голоси, о. О. Мартинків		\$ 1.50
ЦЕРКОВНО-НАРОДНІ СПІВАНІК, зібрав і уложив о. В. Матюк		\$ 2.00
СПІВАНІК ЦЕРКОВНО-НАРОДНІЙ ДЛЯ ШКІЛ НАРОДНІХ, уложив о. В. Матюк		\$ 1.00
ВЕЛИКИЙ СПІВАНІК „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“, збірник пісень стрілецьких, історичних, козацьких, побутових, обрядових, жартівливих, в опрацьованні для хорів мішаного, мужеського і жіночого, а капела		\$ 8.00
ГРАЙ, МУЗИКО, слова і мелодія УСС, аранж. Б. Вахнянина, мішаний хор		\$ 25

СЕРІЯ СТРЕЛЬЦЬКИХ ПІСЕНЬ,

видання „Нашого Прапора“, укладу Б. Вахнянина, всі пісні окремо аранжовані на мішаний, чоловічий і дитячий хор.

БИСТРА ВОДА, народна пісня	\$ 15
А ХТО ХОЧЕ ВІЙНУ ЗНАТИ, народна пісня	\$ 15
ЯК З БЕРЕЖАН ДО КАДРИ, слова і мелодія УСС	\$ 25
ЗА УКРАЇНУ, слова М. Вороного, мелодія підсказана	\$ 25
ІЗ ЗА ГОРИ ВИСОКОЇ, народна пісня	\$ 25
КОБИ СКОРШЕ З ГІР КАРПАТІВ, слова й мелодія Л. Лепкого	\$ 25
МАЄВА НІЧКА, слова і мелодія Л. Лепкого	\$ 25
ОЙ ВИДКО СЕЛО, слова і мелодія Л. Лепкого	\$ 25
БО ВІРНА — ВІРНОЮ, пісня обозу. Слова і мелодія Л. Лепкого	\$ 15
ВІЄ ВІТЕР, народна пісня	\$ 15
ГЕЙ НА ГОРІ, ТАМ ЖЕНЦІ ЖНУТЬ, народна пісня	\$ 15
ГЕЙ ТАМ У ВІЛЬХІВІ, слова-мелодія Р. Купчинського і Л. Лепкого	\$ 15
ГЕЙ ТАМ У ПОЛІ, народна пісня з Великої України	\$ 15
ЖУРАВЛІ, слова Б. Лепкого, мелодія Л. Лепкого	\$ 15
ЗЕЛЕНИЙ ДУБОЧКУ, волинська народна пісня, записана УСС-ем	\$ 15
ІДУТЬ, ІДУТЬ ЧОРНОМОРЦІ, народна пісня	\$ 15
КАЗАЛА ДІВЧИНА, слова і мелодія Л. Лепкого	\$ 15
КЛАДОЧКА, слова Б. Лепкого, мелодія Л. Лепкого	\$ 15
КОЛИСЬ ДІВЧИНО МИЛА, слова і мелодія Л. Лепкого	\$ 15
МАВ Я РАЗ ДІВЧИНОНЬКУ, слова і мелодія УСС	\$ 15
МИ ІДЕМ ВПЕРЕД, слова й мелодія Вояків У. Г. Армії	\$ 15
ОЙ ЗІДІ ГОРИ, народна пісня, слова перероблені в УСС-ах	\$ 15
ОЙ ІХАВ Я КОЛО МІЛНА, народна пісня	\$ 15
І Я ЛЮБИВ ТА КОХАВ, народна пісня	\$ 15
ОЙ СЯДУЖ Я КРАЙ ВІКОНЦЯ, народна пісня	\$ 15
ОЙ ТАМ ЗА ДУНАЕМ, народна пісня	\$ 15
ОЙ У ПОЛІ НИВКА, народна пісня	\$ 15
ПАСЛА ДІВКА ЛЕБЕДІ, народна пісня	\$ 15
ПРОЩАЙ, ДІВЧИНО, слова УСС, мелодія перебрана від кубанських козаків	\$ 15

Замовлення слати до:

"СВОБОДА"

83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ДЕНЬ

ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ

4. ЧЕРВНЯ 1939.

В DANISH GROVE, METUCHEN, N. J.

на дохід

ВЛАСНОГО ЛІТНЬОГО ТАБОРУ В ADIRONDACK MT., N. Y.

Проситись всіх в Metropolitan Area ласкаво стриматись від урядкування своїх імпрез в цей день.

КОМІТЕТ.

STELLA BEAUTY SHOPPE
STELLA DMYTRIIV, Operator
63 Nassau St., Rochester, N. Y.
Telephone: STONE 5023-L.

ГОЛОВНІ ГІТЛЕРОВІ ПОМІЧНИКИ.

Промови Гітлера, виголошені в Вільгельмштрассе, прислухуються: Гайріх Гітлер, (наліво) начальник тайної нацистичної поліції, та генерал Еріх Редер (з батуту маршала), котрий недавно був іменований головним командантом німецької воєнної флотії.

ВІДОЗБА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА
КУРОВИЧ

Ми, мешканці Курович, доносимо вам з радістю, що вже сего року приступаємо до будови свого Народного Дому, в якому мають приміститися всі українські місцеві установи, як кооператива, читальня „Просвіти“, „Сокіл“ та інші.

Про потребу такого дому в нашому селі не будемо багато розписуватися, бо ви самі добре про те знаєте. Довколишні села, як Печенія, Солова й інші, вже мають такі домівки. А наші Куровичі не мають навіть винаймленої порядної хати.

Тому ми вже приступаємо до будови своєї домівки, яка стане кузницею, що в ній стати будуть характерні нашої молоді. Народний Дім стане у нас святе місце, з якої животворними проміннями по цілому нашому селу буде розходитися наука та знання. Бо характерних та розумних людей треба нам в так важких для українців часах більше, як когдінбудь.

В тій важкій справі звертаємось до вас з проханням, поміжте нам своїми жертвами довершити цього великого діла. Ми віримо, що ви не відмовите нам цієї допомоги. Так як не відмовили її односельчанам інших українських сіл. Ми будемо вам за це невимовно вдячні.

Заразом доносимо вам, що по кількісних трудах вдалось нам відкупити від Котівських парцелю коло церкви, та вже звозимо на будову Народного Дому камінь та цеглу. До нашої відозви долучаємо також план цього Дому, щоб ви уявили собі, як він буде виглядати. В великій нашій національній ділі не відмовте нам своєї допомоги, а Бог, та ми, не забудемо цієї допомоги ніколи. Всі жертводавці стануть нашими почесними членами, а їх назвища будуть пишатися золотими буквами в реєстрах наших місцевих товариств. Всі ми заслаємо вам найширші бажання.

Підписані урядники: — Кооператива „Єдність Праці“, Кружка Рідної Школи, читальня „Просвіти“, „Лугу“ і Союзу Українок.

Одержавши це писмо ми, тут в Америці, звязали Комітет для збірок. Відразу зложили на ту ціль по \$25: Н. Говдін, Катерина Гула Кальмук, Іван Бабяк. Збірки продовжуємо. Просимо інших зайнятися збірками. По ближчій інформації звертатись до: 3259 East 40th St., Cleveland, Ohio. Микола Говдін.

Dr. Luke Myshyna

UKRAINE AND AMERICAN DEMOCRACY

32 СТОРІН — 15 ЦЕНТІВ.

IVAN FRANKO MOSES

POEM
Translated from the Ukrainian
by
WALDIMIR SEMENYNA
Ціна: 50 центів.

STEPHEN SHUMEYKO

UKRAINIAN NATIONAL MOVEMENT

46 СТОРІН. — ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

ОЛЕКСАНДЕР МИШУГА МИСТЕЦЬ І ЛЮДИНА

Книжка багато ілюстрована.

Ціна з пересилкою \$2.00.

Замовляючим більшу кількість значний опуст.

Замовляйте:

“SVOBODA”

(P. O. Box 346)

81-83 Grand Street Jersey City, N. J.

МОЛИТОВНИКИ

- Віночок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по середині. Малого формату. Для дітей) — \$.90
Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35
Помилуй нас Боже (в чорній шкіряній оправі) — 1.35
Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35
Бог радість моя (сторін 606. В гарній м'якій чорній оправі по середині) — 1.70
Ангел Хранитель (в білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 2.50
Бог радість моя (сторін 606. В білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 2.50

“SVOBODA”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

„МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ“ В ПРАЗІ

Дня 18. лютого 1939 р. відбулися річні загальні збори Т-ва „Музей Визвольної Боротьби України“, вперше у власній домівці. Збори провадив проф. М. Славинський. Головні справи, якими Управа займалася у звітній році, були такі:

1. Вшанування пам'яті акад. проф. д-ра С. Смал-Стоцького. Управа на спеціальному засіданні пам'яті проф. С. Смал-Стоцького ухвалила присвятити ч. 21 „Вістей Музею“ пам'яті покійного та призначити одну кімнату в домі Т-ва пам'яті проф. С. Смал-Стоцького. Обидві ухвали виконано, при чому кімнату проф. С. Смал-Стоцького прикрашено портретом покійного та вміщено в ній бібліотеку і всю ту обстановку з кабінету покійного, яку передав для тої кімнати син нещодавно, проф. д-р Р. Смал-Стоцький.

2. Справа дому Т-ва. Ще за життя голови Т-ва проф. С. Смал-Стоцького Управа дістала позичку в Чеському Гіпотечному Банку в сумі 113,430 К. на 38 і пів років на умови виплати 5½% разом з амортизацією позички. В одержанні тої позички на умовах, значно кращих в порівнянні з умовами тої позички, що тяжила на домі Т-ва, прислужився інж. М. Трепет, якому Управа іменем Т-ва висловила щире подяку за його клопоти в тій справі. З одержанням тої позички Управа звільнювала позичку, що тяжила раніш на домі.

Щодо ремонту дому, то Управа доручила переведення його фірмі інж. В. Вельварського, а господарський догляд за ремонтом виконувати управителю дому проф. Б. Мартос. Виконання деяких праць по ремонту дому Управа доручила українським підприємцям. Так, інсталяцію електрики в домі Т-ва перевів інж. Ф. Кордонський, який дарував Т-ву 1,000 к. з тої суми, що належала йому за працю, а фарбування вікон і дверей перевів п. Васецький.

Уже з кінцем листопаду 1938 р. розпочато перевезення і почасті перенесення річей Музею до власної домівки. В цілому Музей має переміститися до 1. квітня 1939 р. Урочисте відкриття Музею разом з посвяченням дому намічено на 18. травня 1939 р.

3. Позичкова акція. Позичкова акція не виправдала тих сподіванок, що їй покладала на неї Управа, розпочинаючи позичкову акцію в травні 1938 р., але технічне переведення акції не викликало жадних витрат з коштів Т-ва, бо Управа дістала на ту операцію пожертву від п. Я. Макогоні в сумі 100 доларів.

4. Збіркова акція на Музей. Хоч Музей ВБУ має уже власну домівку, але є сила конкретних потреб, яких Т-во не має можливості задовольнити за повним вичерпанням коштів, що їх зібрано на Український

Дім у Празі. Отож Управа в своїх засіданнях не мало уваги уділяла питанням про матеріальне забезпечення Музею. Так, Управа відбула 12. вересня 1938 р. нараду з участю д-ра Л. Мушуги з Америки для обговорення справи про активізацію збірок в Америці на користь Музею ВБУ. Далі, користуючись тим, що проф. Д. Дорошенко літом 1938 р. мав виїхати до Канади для виголошення там низки лекцій українському громадянству, Управа просила його при своїх виступах перед українським громадянством в Канаді подавати інформації про діяльність Музею ВБУ та закликав громадянство до пожертв на користь Музею. Управа в засіданні 16. вересня 1938 р. висловила присутньому на тому засіданні проф. Д. Дорошенкові щире подяку за всю ту працю, яку він перевів за час свого перебування в Канаді для Т-ва. Там же, в Канаді, Управа має свого уповноваженого П. Лазаровича, що з надзвичайною відданістю виконує свої обов'язки.

5. Видання „Вістей“. Управа у звітній році видала чотири числа „Вістей“. В квітні 1938 р. „Вісті“ втратили поштовий дебет у Польщі. Розпочате клопотання про відновлення для „Вістей“ поштового дебету в Польщі поки що не дало позитивних наслідків.

З грошового справоздання Управи за 1938 р. видно, що протягом 1938 р. поступило к.

50,338.85, а саме — пожертва на Український Дім у Празі к. 26,511.60; річні інші пожертви к. 382 (К. Лисюк на помешкання Музею к. 4,000, Я. Макогоні на витрати в справі позичкової акції к. 3,000, інші к. 382); від льокаторів дому Т-ва та за користування помешканням Музею від ріжних установ і осіб к. 7,462.40; членські вкладки та відсотки к. 2,757.30; позичкова збірка к. 6,225.55.

Витрати: дім для Музею к. 230,000; видатки, зв'язані з купівлею дому к. 30,643.35; ремонт дому к. 51,538.95; відсотки за гіпотечку к. 8,525.50; дрібний інвентар к. 11,316.10; друкування „Вістей“ і експедиція к. 4,693.55; аренда старого помешкання к. 9,601; персонал к. 8,370; річні інші витрати к. 8,212. Разом к. 363,400.45. На 1. січня 1939 р. в касі Т-ва і в банках корон 11,838.30.

Директор Музею проф. Д. Антонович у своїй звітній вказав, що у звітній році (за 10 місяців) поступило до Музею 977 чисел пожертв. Пересічно на одне число припадає 50 річей. Перевезення і перенесення річей до власної домівки відбувається без жадної шкоди для річей: досі нічого не пошкоджено і не пошкоджено.

Ревізійна Комісія для ревізії грошових оборотів Т-ва констатувала в своїй оцінці, що всі записи в книгах відповідають виправдуючим документам, а цифрові дані річного звіту відповідають записам у книгах. Ревізійна Комісія для ревізії збірок Музею в своїй оцінці вказала, що дирекція Музею знов буде мати великі труднощі з приміщенням річей, як уже видно, помешкання Музею у власній домівці не є достатнє.

Після прочитання звітів Управи і Ревізійних Комісій загальні збори уділили абсолютну торію Управі та ухвалили подяку Управі, Ревізійним Комісіям, директору Музею професорові Д. Антоновичеві та його помічникам проф. д-рові С. Наріжному і управителю дому проф. Б. Мартосові. Крім того збори ухвалили висловити подяку усім жертводавцям, що своїми пожертвами допомогли Т-ву забезпечити Музей власною домівкою, усім установам, організаціям і особам, що своїми жертвами річей причинилися до поповнення Музею, усім співробітникам Музею та українським часописам за їх прихильне ставлення до завдань Т-ва взагалі та до збіркової акції зокрема.

Збори, на пропозицію Управи, ухвалили надіслати урядові Карпатської України в особі прем'єра-міністра о. А. Волошина привіт з величезною перемогою українства під час виборів до союму 12. лютого.

До нового складу Управи увійшли такі особи: голова проф. А. Яковлів; заступник голови проф. С. Срополло, члени Управи Е. Вировий (скарбник), М. Павлічук (секретар), Д. Антончук, проф. д-р І. Борковський, проф. Л. Грабина, інж. А. Зубенко і З. Мірна. До ревізійної Комісії для ревізії грошових оборотів увійшли: доц. І. Кабачків

ВЕСНА ПОЧИНАЄТЬСЯ

У ньюйоркській стейті відкриється з днем 1. квітня сезон на ловлення пстругів. Алберт Велч зараз піймав пструга в Тереса, в повіті Джефферсон, не дивлячись на те, що йому перешкаджали в рух батькові гумові чоботи.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО.

(83)

Як гурт наших мандрівників станув перед скритим входом до міста Атару, по короткій нараді порішено, що Тарзан і Геркуф мають увійти перші й темними коритарями пробиватись до середини міста. Коли вони сховалися у темній отворі коритаря сторож, що пильно здалека слідував за ними, чимскоріше поспішив іншим шляхом, щоб донести про це своїй владі.

Крізь темний коритар про- тискався Геркуф, а за ним Тарзан. Геркуф носив скрити ненависть до своїх побратимів, які його довгими роками в'язнили. „Ми заховаємося в малій кімнаті і ждатимемо на Брульора. Ти борешся з Брульором, а я за той час візьму скриньку з матір'ю всіх жемчугів. Це резиковне діло, й коли нам нога спіткнеться, прощайся зі світом.“ Тарзан згодився і з тим

пляном вони просувались далі. Вони не знали, що сторож вже доніс про все владі і вона вислала цілий гурт воїків очікувати їх при вході з підземного коритаря. Коли воїки зачули їх зближаючіся кроки, капітан дав приказ: „Готовтесь. Та не забувайте на приказ королеви вийміть їх живими. Вони не сміють вмерти легко“.

Тарзан дуже добре знав про небезпеку. Та він вже був не в одній небезпеці. Тепер він напружував всі свої змисли, щоб уникнути небезпеки. Він навіть глибоко вдихав повітря ніздрями, щоб занюхати близькість людей. Але стухле повітря в коритарі забивало всякий запах. Тарзан і Геркуф підійшли до дверей і почали їх поволи відкривати.

Товариство „Музей Визвольної Боротьби України“ в Празі.

Praha—Nusle II, Korymlova 6.

НОВА ГОСПОДАРСЬКА СТАНИЦЯ.

1. березня ц. р. відкрито у Львові фабрику свічок Центросоюзу. До зібраних працівників фабрики промовив дир. Ю. Шепарович. З новим виробництвом привітав центрально й саму фабрику головною Надзірної Ради Ц. С. і директор Р.С.У.К. О. Луцький. Провіривши свічок вже працює 12 робітників. Перебрана річна продукція 12 вагонів різномірних свічок.

ВЗОРИ

КАНВА, НІТКИ ДО ВИШИВАННЯ Д. М. С. І СТЕМПОВАННЯ РІЧІН.

UKRAINIAN BAZAAR,

170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Д-р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги внутрішніх і зовнішніх органів. Шкіра й кровоносні судини.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.

Грамері 7-7697

Офісні години: раніо від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в невідільні раніо від 10 до 12.

Жінка-доктор до обслуговування. X & флюороскоп.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: раніо від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в невідільні раніо від 10 до 12.

МІРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позно Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте на нас. Обслуговування швидко й дешево. — Офіс:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удєрґейкер

заряджує погребами по ціні так низькій, як \$150. Обслуговування найкраще.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: Gramercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКІ І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE,

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 6-5577